

Промисловість у травні

У травні, як і очікувалось, зростання промисловості було помірним – 0,2% р/р (+3,5% у квітні), у т. ч. скориговане на ефект календарних днів – 0,1% (3,7% відповідно).

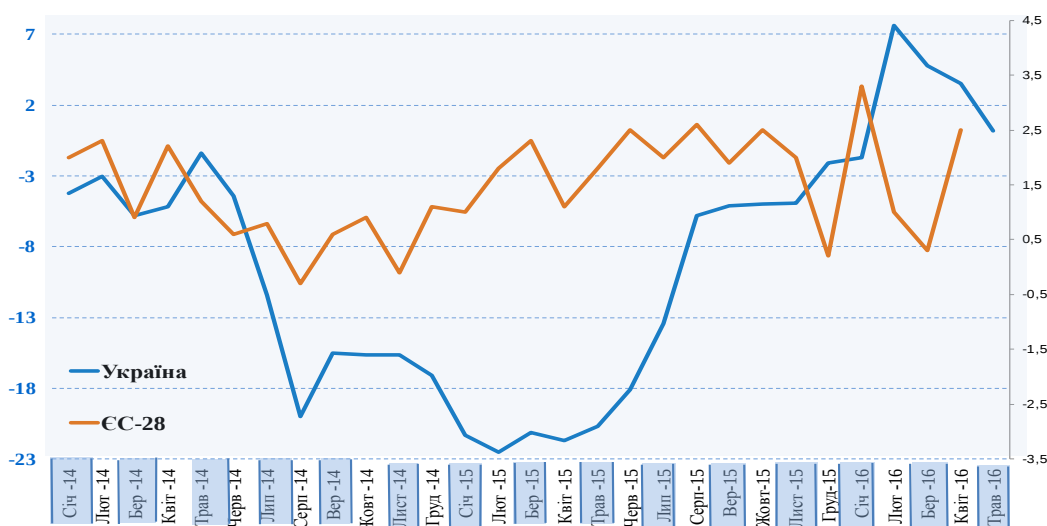
В цілому за підсумками 5 міс. 2016р. зростання промислового виробництва становило 3,1%.

Позитивна травнева динаміка розвитку промислового виробництва формувалась переважно за рахунок експортоорієнтованих виробництв (найбільший внесок мало металургійне виробництво (0,3 в.п.). Також спостерігалось зростання у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (на 8,5%) за рахунок активізації інвестиційної діяльності (зростання у будівництві – 5,6%). Суттєвий вплив мав ефект порівняльної бази (за оцінками МЕРТ, внесок Донецької та Луганської областей в промислове виробництво в цілому за січень-травень 2016р. становив 1,7 в.п.).

У другій половині 2016 р. очікується, що дія таких факторів, як помірне відновлення внутрішнього та інвестиційного попиту, відносна стабільність на валютному ринку, поступове покращення кон'юнктури на світових товарних ринках (чорні метали та залізні руди), компенсує дію стримуючих чинників, таких як, обмеження РФ, та у підсумку забезпечить подальше **зростання промислового виробництва**, але більш стриманими темпами порівняно з I півріччям 2016р.(ефект порівняльної бази).

«у травні усі основні промислові види діяльності продемонстрували уповільнення зростання, що відповідно позначилося на формуванні травневого зростання промисловості досить помірними темпами – 0,2% р/р (проти 3,5% у квітні)»

Рис. 1. Промисловість України та ЄС, %, р/р

Джерело. ДСС, Eurostat

Табл. 1. Основні види промисловості, % р/р

	Березень 2016р.	внески	Квітень 2016р.	внески	Травень 2016р.	внески	Вага у пром., 2015р.
Промисловість, в цілому	4,8	4,8	3,5	3,5	0,2	0,2	100
Зросли:							
Хімічна	-7,4	-0,3	0,9	0,04	8,4	0,08	4,1
Деревообробна	-2,1	-0,1	0,1	0	5,3	0,04	3,5
Уповільнили зростання:							
Будматеріали	5,2	0,3	13,7	0,7	8,5	0,1	5,1
Фармацевтика	1,7	0,02	12,6	0,2	0,4	0,001	1,3
Металургія	19,1	3,5	15,5	2,9	7,4	0,3	17,8
Виробництво коксу та нафтоперероблення	26,6	1	26	1	13	0,1	3,8
Скоротились:							
Електроенергія	-2,3	-0,5	-5	-1	-1,9	-0,08	19
Добувна	5,7	0,7	3	0,4	-3,5	-0,09	12,1
Машинобудування	8,7	0,6	0,4	0,03	-0,3	-0,005	6,9
Текстильна	7,8	0,1	8,2	0,1	-4,4	-0,01	1
Харчова	-1,1	-0,3	1,7	0,4	-2,9	-0,14	22,6

Джерело. ДСС

Серед позитивних тенденцій травня слід відмітити:

травень 2016

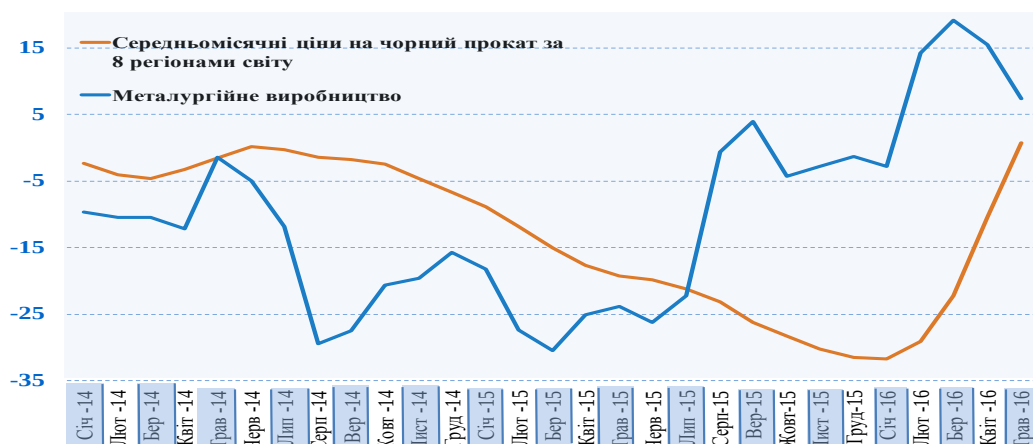
у металургійному виробництві – зростання на 7,4% (р/р) через збільшення обсягів іноземних замовлень (обсяг нових іноземних замовлень на металургійну продукцію зріс на 9% за 4 міс. 2016р., при цьому частка іноземних замовлень 67%, частка реалізованої продукції за межі України становила 63%) в умовах покращення цінової динаміки на світовому ринку чорних металів (середні ціни у травні 2016р. порівняно з травнем 2015р. зросли на 0,7%). Активізація будівельної діяльності (зростання у травні 2016р. на 5,6% р/р) сприяла розширенню внутрішнього попиту на продукцію галузі.

«найбільший внесок у травні 2016р. мало металургійне виробництво (0,3 в.п.)»

Довідково. З березня група Метінвест розширила лінійку сталі, яка використовується сільськогосподарськими машинобудівниками. Продукція орієнтована на внутрішній ринок, а в перспективі - на ринки Білорусі, інших країн СНД і Східної Європи.

Джерело: Донецька ОДА

Рис. 2. Металургійне виробництво України та світові ціни на чорний прокат, % р/р

Джерело. ДСС, Металторг

у хімічному виробництві – зростання на 8,4% (р/р), внаслідок розширення внутрішнього та зовнішнього попиту (обсяги нових замовлень на продукцію галузі зросли за 4 міс. 2016р. у 1,6р., в тому числі обсяги нових іноземних замовлень – у 3,4р.). Слід зазначити, що зростання відбулось у групі товарів побутового та будівельного спрямування (у травні виробництво фарб і лаків зросло у 1,5р., полімерів вінілхлориду – у 1,8р., мийних засобів – на 16,8%), в той час як обсяги виробництва у групі добрив продовжують скорочуватись (виробництво сечовини скоротилось на 4,8%, аміаку безводного – на 36,4%) внаслідок сезонного зменшення попиту з боку аграрних підприємств.

Погіршення результатів у травні спостерігалось:

у харчовій промисловості – скорочення на 2,9% (р/р) в основному внаслідок зниження виробництва: м'ясо-молочної групи товарів – в середньому на 11,3%, які займають майже чверть у обсязі реалізованої продукції галузі, через зменшення надходження сировини (молока) з боку с/г виробників (за 5 міс. 2016р. обсяг виробництва молока зменшився на 0,9%) та насичення внутрішнього ринку пропозицією імпортного походження (зокрема, фізичний обсяг імпорту м'яса та інших харчових субпродуктів з Польщі та Німеччини збільшився на 34%); групи алкогольних напоїв (займають 9% у обсязі реалізованої продукції галузі) внаслідок підвищення акцизних ставок: коньяків – на 43,5%, горілки – на 28,7%, пива – на 24,2%.

В той же час, нарощування виробництва спостерігалось у виробництва олії (на 14%) внаслідок збільшення обсягів експорту – на 16,1% за січень-квітень 2016р. (виробництво олій займає 25% у загальному обсязі реалізованої продукції харчовій промисловості (2015р.) та 52,2% обсягів соняшникової олії реалізовується за межі України).

Позитивна динаміка збереглась також у виробництві тютюнових виробів, але більш стриманими темпами ніж у попередніх місяцях (виробництво сигарет, що містять тютюн, зросло на 12,1%, при цьому частка продукції, реалізованої за межі України зросла до 65,3% за 4 міс. 2016р. порівняно з 40,6% за 4 міс. 2015р.).

«нарощення виробництва спостерігалось у виробництві соняшникової олії, однак, це не дозволило компенсувати скорочення у галузі»

Рис. 3. Харчова промисловість, сільське господарство, %, р/р

Джерело. ДСС

у машинобудуванні – скорочення виробництва на 0,3% (р/р) в основному за рахунок зменшення виробництва електричного устаткування – на 6,1% внаслідок формування меншого портфелю замовлень (обсяг нових іноземних замовлень на виробництво скоротився на 26,1% за 4 міс. 2016р.).

У травні 2016 року на українських заводах було вироблено 591 автотранспортний засіб, що на 33,7% більше травня 2015 року і на 97,7% більше показника квітня 2016р.

У загальному обсязі виробництва автотранспортних засобів більшу частину становили легкові автомобілі, яких було вироблено 473 шт. (всі виробництва ПрАТ «Єврокар»). При цьому, зростання порівнянню з квітнем 2016р. - у 1,5р., порівняно з травнем 2015р. - 63,7%. Також було вироблено 37 автобусів (всі виробництва ПАТ «Черкаський автобус»), що в 37 разів більше, ніж у квітні, проте на 23% нижче, ніж у травні минулого року.

Всього за 5 міс. 2016р. в Україні було вироблено 1 667 автотранспортних засобів, що на 13,5% менше ніж за аналогічний період минулого року: легкові автомобілі – 1 288 шт. (+2,2%), комерційні автомобілі – 331 шт. (-34,5%), автобуси – 48 шт. (-70,4%).

Джерело: Асоціація «Укравтопром».

у добувній промисловості – скорочення на 3,5% (р/р), через скорочення видобування металевих руд (на 2,2%), внаслідок низької кон'юнктури на світових товарних ринках (світові ціни на залізну руду скоротились на 13,3% за 5 міс. 2016р.), а також загострення конфлікту на сході країни, враховуючи сконцентрованість виробництва саме в цьому регіоні.

Відтак, за підсумком січня-травня 2016 р. у промисловому виробництві спостерігалось зростання на 3,1% («мінус» 20,5% у січні-травні 2015р.), зокрема, у розрізі **основних підвидів збільшення** спостерігалось у **добувній** промисловості на 2,4%, у **переробній** промисловості – на 4,5% (зростання обсягів нових замовлень на продукцію переробної промисловості за 4 міс. 2016р. на 8,6%); у **постачанні енергії** – скорочення на 0,5%.

Регіональний розріз (р/р). У травні зменшилась кількість регіонів, які демонстрували позитивний результат до 15 (проти 17 регіонів у квітні). Найбільше зростання було зафіксовано у **Луганській** області (у 1,8р.), насамперед, через низьку базу порівняння, у **Харківській** (на 12,5%) та **Вінницькій** (на 9,7%) областях внаслідок зростання попиту з боку будівництва на інвестиційну продукцію.

Очікування. У другій половині 2016 р. очікується помірне збільшення цін на світових товарних ринках, подальше відновлення виробництва в окремих галузях та регіонах, але більш стримане ніж у I півріччі 2016р., зростання інвестиційного попиту, про що вже свідчать позитивні ознаки збільшення обсягів у будівництві (на 9,3% за 5 міс. 2016р.). Водночас стримуючими факторами залишатимуться торговельні обмеження РФ.

Ризики: загострення військового протистояння, зниження цін на світових товарних ринках, розширення торговельних обмежень з боку РФ, політичний тиск РФ на країни МС щодо звуження співробітництва з Україною, погіршення очікувань економічних агентів (затримка з фінансуванням з боку МВФ).

«за оцінками МЕРТ, внесок Донецької та Луганської областей в промислове виробництво за січень-травень 2016р. становив 1,7 в.п.»

